INFORMÁCIE PRE VEREJNOSŤ

vyplývajúce z plnenia povinností podľa § 15 ods. 1 písm. a) a §15a ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov) zverejnené dňa :

Poslaním civilnej ochrany je v rozsahu vymedzenom zákonom o civilnej ochrane obyvateľstva chrániť životy, zdravie, majetok a vytvárať podmienky na prežitie pri mimoriadnych udalostiach a počas mimoriadnej situácie.

Práva a povinnosti v civilnej ochrane

Fyzická osoba má právo na včasné varovanie pred hroziacim nebezpečenstvom, na evakuáciu a ukrytie a na informácie o spôsobe ochrany, na bezprostrednú pomoc pri ohrození života, zdravia a majetku.
Podrobnosti týkajúce sa povinností a oprávnení v civilnej ochrane nájdete v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

A) Informácie o zdroji ohrozenia

Možné riziká vzniku mimoriadnych udalostí pre obec Komjatice

Obsah:

1. Oblasti možného ohrozenia mimoriadnymi javmi poveternostného a klimatického charakteru :
   a) vietor,
   b) teplotné extrémy,
   c) búrky a prívalové dažde,
   d) inverzia.
2. Oblasti možného ohrozenia seizmickou činnosťou:
   a) seizmická činnosť.
3. Oblasti možného ohrozenia povodňami a záplavami z povrchových vodných tokov:
   a) povodne.
4. Ohrozenie požiarmi:
   a) výrobné podniky ohrozené možným vznikom požiaru vyplývajúceho z povahy ich činnosti.
5. Oblasti ohrozené všetkými druhmi dopravy:
   a) oblasti ohrozené cestnou dopravou,
   b) oblasti ohrozené železničnou dopravou,
   c) oblasti ohrozené leteckou dopravou,
   d) oblasti ohrozené nehodami produktovodov.
6. Oblasti možného ohrozenia závažnou priemyselnou haváriou vyplývajúce z charakteristiky nebezpečných látok:
   a) oblasti možného ohrozenia spojené s únikom nebezpečných látok pri všetkých druhoch prepráv – prehľad trás nebezpečných látok.
7. Oblasti možného ohrozenia vznikom chorôb, epidémií a pandémií:
   a) ochorenia ľudí,

b) ochorenia zvierat,
c) ochorenia rastlín, zamorenie škodcami.

8. Oblasti ohrozené inými druhmi mimoriadnych udalostí:
   a) oblasti ohrozené rizikami technogénneho charakteru,
   b) oblasti ohrozené rizikami sociogénneho charakteru,
   c) oblasti ohrozené rizikami enviromentálneho charakteru,
   d) oblasti možnou kumuláciou rôznych druhov mimoriadnych udalostí.

B) Informácie o možnom rozsahu mimoriadnej udalosti a následkov na postihnutom území a životnom prostredí

1. OBLASTI MOŽNÉHO OHROZENIA MIMORIADNYMI JAVMI POVETERNOSTNÉHO A KLIMATICKÉHO CHARAKTERU

a) Vietor

Územie obce Komjatice z hľadiska poveternostných podmienok je pomerne rovnorodé. Vo všeobecnosti prevládajú vetry severozápadné, juhovýchodné, prípadne západné. Merania rýchlosti vetra ukazujú, že najväčšiu priemernú rýchlosť aj častosť má severozápadný vietor. V zimnom období prevláda severozápadný vietor. Pre jarné obdobie sú charakteristické časté zmeny poveternostných situácií sprevádzané rýchlymi zmenami teploty vzduchu. V lete prevládajú východné a juhovýchodné smery, podobne aj počas zimných mesiacov. Jesenné obdobie je prechodné, podobné jarnému.

b) Teplotné extrémy

Na základe klimatickej klasifikácie sa územie obce Komjatice zaraďuje do teplej klimatickej oblasti. Dané územie patrí do teplej a suchej oblasti s miernou zimou, teplým letom s dlhším slnečným svitom. Zrážky sú veľmi premenlivé s dlhšími periódami sucha.

c) Búrky a prívalové dažde

Najčastejším obdobím búrok je obdobie od apríla do septembra. S búrkami môžu byť spojené prívalové zrážky s rôznymi úhrnmi a nárazmi vetra s rôznou rýchlosťou. Pri búrkach je možný výrazný, prechodný vzostup vodných hladín a výskyt povodňových úkazov mimo tokov (zatápanie pivníc, podchodov, podjazdov).

d) Inverzia

Inverzia je taká zmena teploty, pri ktorej teplota s výškou stúpa. Vyskytuje sa vždy len v určitých vrstvách troposféry, najčastejšie pri zemi. Typickým počasím pri inverzii v zime sú hmly a chlad v nížinách a pomerne teplo na horách. Z dôvodu výskytu hmiel, sa dá predpokladať znížená viditeľnosť nielen na vozovkách, čo môže mať za následok zvýšené riziko vzniku dopravných nehôd.

2. OBLASTI MOŽNÉHO OHROZENIA SEIZICKOU ČINNOSŤOU

a) Seizmická činnosť

Obec sa nachádza v oblasti zvýšenej seizmickej činnosti s maximálnou očakávanou intenzitou 7° stupnice MSK-64.

3. OBLASTI MOŽNÉHO OHROZENIA POVODŇAMI

a) Povodne
Medzi živelné pohromy, pôsobiace na veľkom území, spôsobené vyliatím vodných tokov a zaplavením územia, prichádzajú do úvahy povodne, spôsobené riekou Nitra. Povodne sa vyskytujú prevažne v období február – apríl resp. jún - júl.

4. OBLASTI OHROZENIA POŽIARMI

a) Výrobné podniky ohrozené možným vznikom požiaru vyplývajúceho z povahy ich činnosti
Veľké požiare hrozia všade, kde sa vo veľkom skladujú farbivá, riedidlá, pohonné hmoty, textilné syntetické materiály, drevo, uhlie, plyn, gumárenské výrobky, múka, cukor, obilie, slama, kŕmne zmesi, papier, atď. Okrem požiaru je možné aj sekundárne ohrozenie vznikom dusivých, dráždivých a toxických splodín horenia. Prípadný výbuch a následný požiar je možný pri železničnej alebo cestnej preprave výbušných chemických látok.

5. OBLASTI OHROZENÉ VŠETKÝMI DRUHMI DOPRAVY

a) Oblasti ohrozené cestnou dopravou
Medzi nebezpečné úseky komunikácií s možnosťou vzniku havárií sú považované tieto úseky ciest:
- cesta I. triedy číslo 64 smer Nové Zámky – Šurany – Komjatice –Nitra

b) Oblasti ohrozené železničnou dopravou
Obcou Komjatice prechádza železničná trasa Nové Zámky – Komjatice Nitra. Najohrozenejšie je obyvateľstvo v blízkosti uvedenej trate, kde môže dôjsť k železničnej dopravnej nehode. Pri železničnej preprave môže dôjsť aj k úniku nebezpečných látok.
K úniku prepravovaných nebezpečných látok môže dôjsť pri havárii dopravného prostriedku, prípadne pri poškodení prepravnej nádoby. Najväčšie riziko ohrozenia osôb vplyvom úniku nebezpečných látok pri preprave je únik v blízkosti zastavaných častí obce.

c) Oblasti ohrozené leteckou dopravou
Obec sa nachádza v pásme ohrozenia letovým koridorom. Ohľadne možných leteckých havárií je ohrozené obyvateľstvo v obývaných častiach mesta. Vznik veľkých leteckých nehôd je najpravdepodobnejší v prípade havárie v blízkosti väčších zastavaných častí.

d) Oblasti ohrozené nehodami produktovodov, plynovodov, prečerpávacích staníc
Vznik ropnej havárie je možný v prípade prepravy ropy a produktov železničnou a cestnou prepravou. V prípade havárie je riziko znehodnotenia pôdy a vegetácie. Môže dôjsť k požiaru.

6. OBLASTI MOŽNÉHO OHROZENIA VYPLÝVAJÚCE Z CHARAKTERISTIKY NEBEZPEČNÝCH LÁTOK

a) Oblasti možného ohrozenia spojené s únikom nebezpečných látok pri všetkých druhoch prepráv nebezpečných látok cestnou a železničnou dopravou.

K úniku prepravovaných nebezpečných látok môže dôjsť pri havárii dopravného prostriedku, prípadne pri poškodení prepravnej nádoby. Najväčšie riziko ohrozenia osôb vplyvom úniku nebezpečných látok (NL) pri preprave je únik v blízkosti zastavaných častí obce.

7. OBLASTI MOŽNÉHO OHROZENIA VZNIKOM CHORÔB, EPIDÉMIÍ A PANDÉMIÍ

a) Ochorenia ľudí

Epidémiou sa rozumie taký výskyt infekčného ochorenia, kedy sa v miestnej a časovej súvislosti (t.j. v rovnakej lokalite a približne v rovnakom čase) zvýši chorobnosť týmto ochorením nad hranicu obvyklou v danej lokalite a danom období.
Možné druhy epidémií:
Salmonelóza – lokalitu nemožno špecifikovať. Záleží na dislokácii zdroja nákazy (lahôdkárske, cukrárenské výrobne a predajne, zdroje vody, predajne ovocia a zeleniny). Pravdepodobnosť výskytu je najmä v letnom období.
Vírusová hepatitída – nositeľmi vírusu sú predovšetkým deti predškolského a školského veku. Prenášať sa môže tak priamym kontaktom, ako aj kontaminovanou pitnou vodou, šťavami alebo nedostatočne uvarenými potravinami. (zvýšené riziko predstavujú zelenina hnojená organickými hnojivami a plody mora).
Chrípka – výskyt možno predpokladať na značnej časti územia okresu. Pravdepodobnosť výskytu je najmä v zimnom období.
Bakteriálna úplavica a brušný týfus – podľa zdroja nákazy, pri kontaminácii vody a potravín na väčšej časti územia.

b) Ochorenia zvierat

Možným druhom nebezpečnej nákazy by mohla byť slintačka a krívačka dobytku, malých prežúvavcov (ovce, kozy) a prasiat. Ďalšou možnou nebezpečnou nákazou druhovo špecifickou pre prasatá by mohol byť klasický mor ošípaných a pre hydinu vtáčia chrípka.

c) Ochorenia rastlín, zamorenie škodcami

Možné ochorenia rastlín:
ovocie
ovocné stromy - chrastavitosť, kučeravosť broskyňových listov
zelenina
cibuľa - pleseň cibuľová
kukurica - fuzarióza kukurice, hrdza kukuričná, prašná sneť kukuričná, sneť kukuričná
mak - helmintosporióza maku
mrkva, petržlen - pleseň mrkvová, pleseň šalátová
repa - biela hniloba, cerkospóra repová, čerň repková, ramulóriová škvrnitosť, skočky
rajčiaky, zemiaky - pleseň zemiakov
uhorky, tekvicová zelenina - pleseň uhorková
obilniny
jačmeň - hnedá škvrnitosť jačmeňa, prašná sneť jačmeňová
pšenica - prašná sneť pšeničná
slnečnica - sklerotínové vädnutie
zimné obilniny - pleseň snežná

Možné zamorenie škodcami:

ovocie
broskyňa - obaľovač broskyňový
jabloň - podkopáčik
slivka - obaľovač slivkový
ovocné stromy - muška zlatoritka ,spriadač americký,vrtivka čerešňová
zelenina
hrach - listnárik čiarkový
cibuľa - mínerka cibuľová
kapusta - mora kapustová, voška kapustová
kapustová zelenina - kvetárka kapustová, dlhárik kukuričný, molica lastovičníková
kukurica - kukuričiar koreňový, voška kukuričná
mak - krytonos koreňový, voška maková
repka - bliskáčik repkový, byľomor kelový, krytonos repkový, krytonos štvorzubý, piliarka repková
špargľa - špargľovec obyčajný, šparglovec dvanásťbodkový
zemiak - pásavka zemiaková
obilniny
obilniny - kohútik pestrý, kohútik modrý, múčiar obyčajný, plocháč skladový, rušník skladový, siatica oziminová, zrniar čierny

8. OBLASTI OHROZENÉ INÝMI DRUHMI MIMORIADNYCH UDALOSTÍ

a) Oblasti ohrozené rizikami technogénneho charakteru
Energetickú infraštruktúru na regionálnom okrese predstavujú:
- elektrická sieť vedení 400, 110 kV,
- centrálne tepelné zdroje patriace priemyselným podnikom a bytovému hospodárstvu.

b) Oblasti ohrozené rizikami sociogénneho charakteru
Bezpečnostné prostredie v Slovenskej republike je z pohľadu terorizmu zatiaľ relatívne stabilizované a pokojné, bez bezprostredných rizík a hrozieb. Na území SR neboli zaznamenané žiadne priame aktivity teroristických skupín, ani lokalizované osoby alebo skupiny, ktoré by pripravovali spáchanie teroristického trestného činu. Možnosť viacerých teroristických ohrození nášho štátu a jeho záujmov v zahraničí súvisí s celosvetovým vývojom bezpečnostnej situácie. Bezpečnostnú situáciu na území Slovenskej republiky v súvislosti s možnosťou teroristického ohrozenia ovplyvňujú viaceré faktory. Jedným z nich môže byť angažovanosť v medzinárodných organizáciách, na zahraničných protiteroristických aktivitách a operáciách.

c) Oblasti ohrozené rizikami enviromentálneho charakteru
Územie mesta je relatívne málo zaťažené, s nízkym stupňom narušenia základných zložiek životného prostredia. Vzhľadom k všeobecne priaznivým klimatickým a mikroklimatickým pomerom je územie dobre prevetrávané, v dôsledku čoho dochádza k pomerne rýchlemu a účinnému rozptylu emitovaných znečisťujúcich látok.

Vodstvo
Na územie pritekajú rieky už značne znečistené priemyslom, ktorý je vybudovaný na ich horných tokoch. Prevažná väčšina vodných tokov na území je z hľadiska kvality zaradená do IV. a V. triedy čistoty. Najznečistenejšou riekou je rieka Nitra.

Ovzdušie
Medzi veľké zdroje znečisťovania sa radí aj mesto Šurany. Medzi rozhodujúce odvetvia ovplyvňujúce kvalitu životného prostredia patria priemysel, energetika, poľnohospodárstvo a doprava.
Významnou oblasťou znečisťovania ovzdušia je neustále narastajúca intenzita cestnej dopravy. Je všeobecne známe, že vozidlá s benzínovým motorom zodpovedajú za 90 % celkových emisií prchavých organických látok z dopravy.

d) Oblasti ohrozené možnou kumuláciou rôznych druhov mimoriadnych udalostí
Pôsobením kumuláciou rôznych druhov mimoriadnych udalostí môže dôjsť k dlhodobému výpadku elektrickej energie, čo bude mať za následok:
- v dôsledku výpadku elektrickej energie (rádovo niekoľko desiatok hodín), môže dôjsť k znehodnoteniu surovín, polotovarov a výrobkov v podnikoch
- k rozsiahlemu rozrušeniu energetických sietí a rozvodov môže prísť v týchto prípadoch :
- pri živelných pohromách ako sú napr. víchrice, zemetrasenia, veľkoplošné požiare, pričom postihnutá oblasť bude v miestach najbližších nezasiahnutých úsekových vypínačov odpojená od dodávok
- pri haváriách spojených s poškodením rozvodných sietí, ich zariadení a diaľkovodov, môže prísť k dlhodobému výpadku dodávky energií.

C) Nebezpečné vlastnosti a označenie látok a prípravkov, ktoré by mohli spôsobiť mimoriadnu udalosť

AMONIAK

Vzorec: NH3 (bezvodý alebo vodné roztoky s viac než 50% NH3)
UN Kód: 1005
Toxikologické vlastnosti: Amoniak má dráždivé účinky. Pre svoju dobrú rozpustnosť vo vode dráždi horné cesty dýchacie, nebezpečenstvo vážneho poškodenia organizmu je obmedzené. Má teda dobré varovné vlastnosti. Amoniak je zmyslovo zistiteľný pri koncentráciách 1 – 50 ppm. Pre dlhší pobyt je prijateľná koncentrácia 100 ppm a vzhľadom k návyku je možné vydržať asi hodinu pri koncentráciách 300 – 500 ppm. Polhodinový pobyt v koncentráciách 2500 ppm je životu nebezpečný a koncentrácie nad 5000 ppm rýchle usmrcujú. Koncentrácie vyššie ako 10000 ppm poškodzujú už priamo pokožku a sú teda nebezpečné aj vtedy, ak sú dýchacie cesty chránené. Najvyššia prípustná koncentrácia priemerná je cca 60 ppm, medzná cca 115 ppm.
Špeciálna očista: zamoreného terénu, budov a materiálu (náradia, strojov a pod.), ktoré boli zamorené amoniakom, sa uskutočňuje 3 – 5 % roztokmi minerálnych alebo organických kyselín. Najvhodnejšia je kyselina octová. Minerálne kyseliny, najmä kyselina chlorovodíková, vytvárajú pri reakcii s amoniakom hustú hmlu, ktorá môže špeciálnu očistu sťažovať.
Hlavné zásady poskytovania prvej predlekárskej a prvej lekárskej pomoci pri úniku: Čpavok je bezfarebný plyn alebo kvapalina so štipľavým dráždivým zápachom, charakterizovaný ako toxická veľmi nebezpečná látka, pri normálnej teplote nereaktívna. Pri uvoľnení plynu sa tvorí veľké množstvo studenej hmly a leptavé výbušné zmesi. Hmla je ťažšia ako vzduch. Vznietenie môže nastať pôsobením vysokej teploty a silného zdroja energie. S vodou tvorí látka silne leptavé zmesi aj pri zriedení. Nad hladinou sa môžu tvoriť hmly a pary so silnými dráždivými účinkami. Pri kontakte s kyselinami vzniká veľmi prudká neutralizačná reakcia.

Zdravotné ohrozenie: Tekutina aj plyn dráždia silne až do ťažkého poleptania oči, dýchacie cesty, pľúca a kožu. Kŕč alebo edém glottis môže viesť k uduseniu. Nadýchanie plynu vysokej koncentrácie môže mať za následok náhlu smrť. Styk s tekutinou vyvoláva ťažké omrzliny.
Príznaky: Pálenie, bolesti a poškodenie očí, nosných a hltanových slizníc akože. Omrznuté časti tela majú bielu farbu. Dráždivý kašeľ najťažšieho stupňa, dušnosť. Krátkodobý účinok: koncentrácie 0,25% pár vo vzduchu je nebezpečná pri vdychovaní po dobu 30 min.
Prvá pomoc: Preniesť postihnutých na čerstvý vzduch, uložiť do pokojnej polohy, uvoľniť tesné súčasti odevu. Pri zástave dychu okamžite zaviesť umelé dýchanie alebo dýchanie pomocou prístroja, popr. priviesť kyslík. Zasiahnuté časti odevu, topánky, pančuchy okamžite vyzliecť a odstrániť. Postihnuté miesta na tele opláchnuť vodou a potom pokryť sterilným obväzom. Pri zasiahnutí očí premývať okamžite 10-15 min. vodou. K tomu účelu roztvoriť palcom a ukazovákom očné viečka a nechať pohybovať okom na všetky strany. Privolať lekára. Zranených nenechať prechladnúť. Omrznuté miesta netrieť. Postihnutých transportovať v ležiacej polohe. Pri nebezpečenstve straty vedomia uložiť a transportovať v stabilizovanej polohe na boku.

CHLÓR

Vzorec: Cl2
UN Kód: 1017
Toxikologické vlastnosti: Chlór je žltozelený plyn. Má silný dráždivý účinok, ktorý sa pripisuje schopnosti reagovať s vlhkosťou za vzniku chlorovodíka a kyslíka a prevádza sa teda na účinok oxidačný a na účinok kyselín. Menší význam sa pričíta odnímaniu vody pri kontakte so živými tkanivami. Pri tejto reakcii vznikajú komplikované chlórované zlúčeniny. Sú dráždené dýchacie cesty a pľúca a pri väčších expozíciách je nebezpečenstvo vytvorenia edému pľúc a zápalov krvácaním. V účinkoch pripisovaných rôznym koncentráciám nie je jednota napriek tomu, že sa jedná o bežnú látku. Chlór nie je cítiť v koncentrácii 0,5 ppm, ale dá sa už dokázať napr. jódoškrobovým papierikom. Cítiť je od koncentrácie 1 ppm, podľa iných autorov od 0,5 – 5,0 ppm. V citlivosti na chlór sú veľké individuálne rozdiely, čím sa vysvetľujú i rozdielne údaje v literatúre. V koncentrácii 1 – 2 ppm sa dá dobre pracovať, 3 – 6 ppm pôsobí škrabanie v nose, u citlivejších osôb kašeľ a chrapot. 30 - 60 min. práca sa nepovažuje za nebezpečnú. Koncentrácia 15 ppm spôsobuje silné podráždenie a 30 – 60 minútový pobyt v koncentrácii 20 ppm je už veľmi nebezpečný. 30 ppm spôsobuje veľmi skoro prudký kašeľ a od 50 ppm je možnosť vzniku edému pľúc. V koncentrácii 100 ppm nie je možné vydržať dlhšie ako 1 minútu, 1000 ppm usmrcuje vo veľmi krátkom čase. Najvyššia prípustná koncentrácia priemerná je cca 1 ppm, medzná cca 2 ppm.
Špeciálna očista : Pri úniku halogénov do ovzdušia je vhodné tieto látky zneškodňovať v mieste ich najväčšej koncentrácie, t.j. v mieste ich úniku. Kde látka ešte nie je zriedená okolitou atmosférou. Najľahší a najrýchlejší spôsob spočíva vo vytvorení vodnej clony okolo miesta výronu pomocou požiarnych striekačiek. Na likvidáciu oblaku chlóru, ktorý touto clonou prenikne, sa ako najvhodnejší javí postrek oblaku z lietadiel. Pre postrek sú najvhodnejšie nasýtené roztoky týchto látok: hydrouhličitan sodný, uhličitan sodný, siričitan sodný a tiosíran sodný. Amoniak rozpustený vo vode nie je najvhodnejší, nakoľko pri jeho použití dochádza k tvorbe hmly chloridu amónneho, ktorý môže sťažovať likvidačné práce. Odmorovanie terénu sa uskutočňuje rovnakými zlúčeninami a navyše môžeme použiť i roztoky hydroxidu sodného a draselného, prípadne haseného vápna ako suspenzie. Koncentrácia roztokov by sa mala pohybovať v rozmedzí 3 – 5 %.
Hlavné zásady poskytovania prvej predlekárskej a prvej lekárskej pomoci pri úniku: Chlór je plyn s ostrým zápachom, charakterizovaný ako veľmi nebezpečná, toxická nehorľavá látka. Organické látky môžu v plynnom chlóre horieť. Niektoré horľavé látky tvoria s chlórom

výbušné zmesi, napr. vodík. Pri uvoľňovaní plynu sa tvorí veľké množstvo studenej hmly a jedovaté, leptavé zmesi, ktoré sa ďalej rozširujú. Hmla je ťažšia ako vzduch. Látka sa nepatrne rozpúšťa vo vode. Nad hladinou sa môžu tvoriť jedovaté a leptavé zmesi. Látka reaguje pri kontakte s mnohými anorganickými a organickými látkami.
Zdravotné ohrozenie: Nadýchanie plynu vedie k ťažkým poleptaniam dýchacích ciest a pľúc. Je možný pľúcny edém. Edém pľúc môže vzniknúť s omeškaním až dvoch dní. Po nadýchaní plynu je preto v každom prípade nevyhnutné vykonať lekárske vyšetrenie. Plyn vyvoláva ťažké poleptanie očí a podráždenie kože až po tvorbu pľuzgierov. Pri styku s tekutinou sa môžu vyskytnúť omrzliny.
Príznaky: Pálenie a bolesti očí, slizníc nosných, hltanových a kože. Tvorba pľuzgierov. Dráždenie na kašeľ, záchvaty dusenia. Pri krátkodobom účinku po dobu 10 minút pôsobí koncentrácia 0,1% smrteľne.
Prvá pomoc: Preniesť postihnutých na čerstvý vzduch, uložiť do pokojnej polohy, uvoľniť tesné súčasti odevu. Pri zástave dychu okamžite zaviesť umelé dýchanie alebo dýchanie pomocou prístroja, popr. priviesť kyslík Zasiahnuté časti odevu, topánky, pančuchy okamžite vyzliecť a odstrániť. Postihnuté miesta na tele opláchnuť vodou a potom pokryť sterilným obväzom. Pri zasiahnutí očí premývať okamžite 10 – 15 min. vodou. K tomu účelu roztvoriť palcom a ukazovákom očné viečka a nechať pohybovať okom na všetky strany. Privolať lekára. Zranených nenechať prechladnúť. Postihnutých transportovať v ležiacej polohe. Pri nebezpečenstve straty vedomia uložiť a transportovať v stabilizovanej polohe na boku. Taktiež pri poskytovaní prvej pomoci nosiť úplné ochranné obleky.

OXID SIRIČITÝ
Vzorec: SO_2
UN Kód: 1079
Toxikologické vlastnosti: Oxid siričitý je bezfarebný plyn charakteristického štipľavého zápachu o hustote 3,62, dobre rozpustný vo vode. Má dráždivé účinky, ktoré sa prejavujú najmä na horných cestách dýchacích. Veľká akútna expozícia môže mať za následok zápal, alebo edém pľúc, vážny zápal drobných priedušiek, spojiviek a pod. Oxid siričitý je zmyslovo poznateľný skôr chuťou, ako čuchom a to už pri koncentráciách 1 ppm, 2 – 5 ppm je cítiť zreteľne a táto koncentrácia ľahko dráždi. Osoby, ktoré prichádzajú do styku s oxidom siričitým však majú otupený čuch a necítia ho ani pri vyšších koncentráciách. Koncentrácia okolo 10 ppm dráždi okamžite. Okolo 20 ppm sú už silne dráždené oči, do 50 ppm je dlhší pobyt v zamorenom priestore ešte možný. Koncentrácia 50 – 100 ppm je znesiteľná iba krátku dobu, koncentrácia nad 500 ppm už po veľmi krátkej dobe ohrozuje život. Koncentrácia 1000 ppm dráždi v priebehu niekoľkých minút vlhkú pokožku. Najvyššia prípustná koncentrácia priemerná je cca 4 ppm, medzná cca 8 ppm.
Špeciálna očista: zamorené priestory vyvetráme, oxid siričitý sa neodmoruje mokrou cestou, prípadné vzniknuté sulfozlúčeniny sú veľmi dobre rozpustné vo vode, odporúčajú sa teda oplachy materiálu veľkým množstvom vody.

D) <u>Informácie o spôsobe varovania obyvateľstva a o záchranných prácach</u>

<u>SPÔSOBY VAROVANIA OBYVATEĽSTVA</u>
Varovanie obyvateľstva je zabezpečené prostredníctvom miestneho rozhlasu a káblovej televízie varovnými signálmi sirény a hovoreným slovom:
„**VŠEOBECNÉ OHROZENIE** – dvojminútovým kolísavým tónom sirén pri ohrození alebo pri vzniku mimoriadnej udalosti, ako aj pri možnosti rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti,

„**OHROZENIE VODOU**“ – šesťminútovým stálym tónom sirén pri ohrození ničivými účinkami vody.
Koniec ohrozenia alebo koniec pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti sa vyhlasuje signálom „**KONIEC OHROZENIA**“ – dvojminútovým stálym tónom sirén bez opakovania.
Varovné signály a signál „**KONIEC OHROZENIA**“ sa následne dopĺňajú hovorenou informáciou prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov(vo vysielaní rozhlasových a televíznych staníc), v rámci obce miestnym rozhlasom. Pri elektronických sirénach automaticky po odznení signálu nasleduje nahratá slovná informácia. Slovná informácia obsahuje deň a hodinu vzniku alebo skončenia ohrozenia, údaje o zdroji a druhu ohrozenia, údaje o veľkosti ohrozeného územia, základné pokyny pre činnosť obyvateľstva.
Na obývanom území obce neozvučenom miestnym rozhlasom bude varovanie obyvateľstva a vyrozumenie osôb zabezpečené napr. pomocou motorového vozidla vybaveného rozhlasovým zariadením a pod..

ČO ROBI**Ť**, KE**Ď** ZAZNIE SIRÉNA ?
(mimo doby pravidelného preskúšania)

Pri pobyte mimo budovu - vyhľadajte čo najrýchlejšie úkryt, poprípade vstúpte do najbližšej budovy.
• Ak sa nachádzate v domácnosti - zhromaždite celú rodinu a byt neopúšťajte.
• Nesnažte sa vyzdvihnúť deti zo škôl a predškolských zariadení, bude o ne postarané.
• Vytvorte izolovaný uzavretý priestor - uzavrite a utesnite okná, dvere a vetráky, odstavte klimatizáciu (netesnosti prelepte páskou, väčšie netesnosti môžete utesniť tkanivami namočenými vo vode s rozpustenými saponátmi). Uzavretím priestoru znížite pravdepodobnosť vlastného ohrozenia.
• Uhaste otvorený oheň a iné spaľovacie zariadenia.
• Sledujte vysielanie rozhlasu a televízie a riaďte sa podľa vysielaných pokynov.
• Telefonujte len v súrnom prípade, nezaťažujte telefónne linky, najmä nevolajte čísla tiesňového volania.
• Postarajte sa o domáce a hospodárske zvieratá.
• Čakajte doma na ďalšie pokyny.

POZNÁMKA:
Overte si, či vo vašej blízkosti nie sú ohrození starí ľudia, chorí, neschopní pohybu . Postarajte sa o deti bez dozoru . Pri akejkoľvek činnosti zachovávajte pokoj a rozvahu.

ZÁCHRANNÉ PRÁCE

Záchranné práce sa riadia na základe skutočnej situácie a jej predpokladaného vývoja vyjadreného na mape v pláne alebo v geografickom informačnom systéme. Pri riadení záchranných prác sa ukladajú úlohy a vydávajú ústne alebo písomné príkazy na ich vykonanie a kontroluje sa ich plnenie. Ústne príkazy sa následne vyhotovujú v písomnej forme. Príkazy sa vydávajú aj na:
a) uvedenie síl a prostriedkov do pohotovosti,
b) rozvinutie miesta riadenia,
c) zaujatie záložného miesta riadenia,
d) určenie komunikácií na záchranné práce,
e) uzavretie ohrozeného alebo postihnutého priestoru,
f) vytvorenie podmienok na prežitie ohrozeného alebo postihnutého obyvateľstva,
g) skončenie prác na ohrozenom území alebo na území postihnutom mimoriadnou udalosťou,
h) povolanie na osobné úkony,
i) vecné plnenie,
j) odvolanie subjektov po vykonaní záchranných prác.

Primátor mesta riadi záchranné práce, ak nepatria do pôsobnosti iných orgánov štátnej správy, právnických osôb, fyzických osôb – podnikateľov; primátor mesta je oprávnený ukladať úlohy a vydávať príkazy štatutárnym orgánom právnických osôb a fyzickým osobám vo svojom územnom obvode súvisiace s riadením záchranných prác.
Na zabezpečenie činnosti subjektov vykonávajúcich záchranné práce sú vykonávané opatrenia, ktoré sú zamerané najmä na:

- zásobovanie vodou a potravinami určenými na ľudskú spotrebu,
- dodávku elektrickej energie na osvetlenie a činnosť pracovísk a pohon agregátov,
- zásobovanie pohonnými látkami a náhradnými dielcami,
- dodávky materiálu na zabezpečenie činnosti jednotiek civilnej ochrany,
- finančné zabezpečenie.

E) <u>Úlohy a opatrenia po vzniku mimoriadnej udalosti</u>
Odporúčania pre obyvateľstvo v prípade vzniku mimoriadnej udalosti:

POKYNY PRE VEREJNOSŤ - POVODNE A ZÁPLAVY

➢ ***ČO ROBIŤ V PRÍPADE VYHLÁSENIA EVAKUÁCIE*** *?*

- Uzatvorte prívod plynu, vody a elektriny.
- Pripravte si a vezmite so sebou evakuačnú batožinu.
- Uzamknite byt.
- Presvedčte sa, či vaši susedia vedia o vzniknutej situácii.
- V prípade, ak sa vo vašom okolí nachádzajú deti, starí alebo nevládni ľudia - pomôžte im.
- Sledujte rozhlas, televíziu, miestny rozhlas atď., kde sa dozviete informácie o možnom ohrození.
- Dodržujte pokyny osôb a príslušných orgánov, ktoré zabezpečujú evakuáciu.
- Vykonajte presun do evakuačného strediska.

➢ ***ZÁSADY SPRÁVANIA SA PRED OHROZENÍM POVODŇAMI A ZÁPLAVAMI***

- vytipujte si bezpečné miesto, ktoré nebude zaplavené vodou,
- hodnotné veci zo suterénov, prízemných priestorov a garáží umiestnite do vyššieho poschodia,
- pripravte si vrecia s pieskom na utesnenie nízko položených dverí a okien,
- pripravte si trvanlivé potraviny a pitnú vodu na 2-3 dni,
- ak ste vlastníkom osobného automobilu, pripravte ho na použitie,
- pripravte sa na evakuáciu osôb, zvierat,
- upevnite veci, ktoré by mohla odniesť voda.

Čo robiť v prípade ohrozenia vodou

- pripraviť si evakuačnú batožinu,
- upozorniť susedov vo svojom okolí,
- pomôcť starším a chorým občanom,
- vypnúť elektrické a plynové spotrebiče,
- uzatvoriť okná a zamknúť byt,
- dostaviť sa do určeného evakuačného zberného miesta alebo evakuačného strediska,

- sledovať hlásenia rozhlasových mobilných informačných prostriedkov na motorových vozidlách,
- riadiť sa pokynmi evakuačnej komisie obce, policajných hliadok a poriadkových jednotiek civilnej ochrany.

➢ ***ZÁSADY SPRÁVANIA SA V OBDOBÍ POVODNÍ A ZÁPLAV***

- opustite ohrozený priestor,
- netelefonujte, len v prípade tiesňového volania,
- v prípade vyhlásenia evakuácie dodržujte zásady pre opustenie ohrozeného priestoru, rešpektujte pokyny členov evakuačnej komisie,
- v prípade časovej tiesne sa okamžite presuňte na vytipované miesto, ktoré nebude zaplavené vodou,
- nešírte paniku a nerozširujte neoverené správy.

➢ ***ZÁSADY SPRÁVANIA SA PO POVODNIACH A ZÁPLAVÁCH***

- Nechajte si skontrolovať stav obydlia (statická narušenosť, obývateľnosť), rozvody energií (plyn, elektrická energia), stav kanalizácie a rozvod vody.
- Zabezpečte likvidáciu uhynutých zvierat, poškodených potravín, poľnohospodárskych plodín zasiahnutých vodou, riaďte sa pokynmi hygienika.
- Informujte sa o miestach humanitárnej pomoci.
- Kontaktujte príslušné poisťovne ohľadom náhrady škôd.

Základné hygienické požiadavky na ochranu zdravia po záplavách

- pokyny pre verejnosť -

➢ **Umývanie rúk**

Umývajte si starostlivo a často ruky!!! Toto jednoduché a základné hygienické pravidlo je jedným z najdôležitejších opatrení, ktoré Vám umožní chrániť si svoje zdravie počas sanácie a obnovy Vašich domovov. Umývajte si ruky pokiaľ možno mydlom, najmä vždy po styku s predmetmi, ktoré boli v kontakte so záplavovou vodou alebo kalmi, takisto vždy pred jedlom a pitím, než sa dotýkate svojej tváre a samozrejme aj vždy pred a po použití WC.

➢ **PITNÁ VODA**

Na pitie a varenie zásadne používame len vodu, ktorej zdravotná nezávadnosť je spoľahlivo overená.

Voda z vlastnej studne

Ak bola Vaša studňa priamo zaplavená, vodu z nej nepoužívajte na pitie ani na varenie, kým sa nevykoná sanácia a než sa nedozviete, že výsledky rozboru vody sú vyhovujúce. Ak bývate v oblasti postihnutej povodňou a nie ste napojený na verejný kontrolovaný vodovod a máte len vlastnú studňu, dajte si preveriť kvalitu vody v tejto studni uskutočnením chemického a mikrobiologického vyšetrenia a to aj vtedy, ak Vaša studňa priamo zaplavená nebola. Pokiaľ nebudete vedieť výsledok vyšetrenia, na pitie a varenie používajte len vodu z overených vodných zdrojov, predovšetkým však vodu balenú.

Postup pri sanácii vlastných (individuálnych) studní:

Sanáciu je účelné uskutočniť až po stabilizácii vodného režimu v postihnutej oblasti, po vykonaní vyčistenia okolia studne a po jej stavebno-technickom zabezpečení. Mechanická očista a dezinfekcia studne sa uskutočňuje vždy za prítomnosti najmenej 3 osôb a to pre prípad potreby poskytnutia prvej pomoci osobe zostupujúcej do studne.

Základný postup:

- Mechanicky očistiť a tlakovou vodou obmyť vonkajšie steny studne a tiež aj čerpacie zariadenie od nánosov bahna a opraviť poklop studne.
- Otvoriť studňu a úplne vyčerpať z nej vodu.
- Vykonať kontrolu vnútorného ovzdušia studne spustením zapálenej sviečky až na dno studne. V prípade bezkyslíkatého prostredia sviečka zhasne, v prípade výskytu methanu dôjde k oživeniu intenzity plameňa.
- Po dôkladnom mechanickom očistení vnútorných stien studne, čerpacieho zariadenia i dna studne očistené plochy dôkladne opláchnuť čistou vodou a vodu úplne odčerpať.
- Omyť vnútorné steny studne 2,5% roztokom prípravku SAVO (0,5 litra SAVA naliať do 20 litrov vody). Pracujeme pritom zásadne v rukaviciach. Dezinfekčný roztok nechajte na omytých stenách pôsobiť najmenej 1 hodinu.
- Po opláchnutí vnútorných stien studne čistou vodou túto vodu znovu odčerpáme, odstránime kalom zanesený pokryv dna studne a vymeníme ho novým vhodným materiálom (čistý štrk, hrubozrnný piesok). Zároveň necháme studňu naplniť vodou a ak je voda stále kalná, ďalej pokračujeme v jej opakovanom čerpaní až do vymiznutia zákalu.
- Poslednou fázou sanácie studne je uskutočnenie dezinfekcie vody, k čomu sa Odporúča prípravok SAVO, ktorý neobsahuje aromatické prísady.

Vždy treba rešpektovať návod na použitie, pričom možno uviesť, že pri priemeroch bežne používaných skruží v rozsahu od 80 do 120 cm, sa na 1m výšky vody v studni dávkuje 9 ml SAVA. Teda potrebu celkového množstva prípravku SAVO na dezinfekciu vždy vypočítajte podľa výšky vody v studni, pričom potrebnú dávku prípravku rozrieďte v kropiacej konve a roztokom pokropte priamo hladinu vody, ako aj vnútorný povrch stien studne. Ak máte vo Vašom dome zriadený samostatný domáci vodovodný systém, napojený na vlastnú studňu (s dárlingom a pod.), vodu zo systému úplne vypustite. Potom

napustíte do neho vodu z Vašej studne s obsah om prípravku SAVO tak, že táto voda pretečie celým systémom a plynule cez všetky vodovodné kohútiky vo Vašom dome. Prípravok je potrebné nechať pôsobiť cca 8 hodín. Až po vykonaní dezinfekcie je možné odobrať vzorky vody k laboratórnej kontrole.

➢ **POTRAVINY (pokyny pre**

domácnosti) Zaplavené poľnohospodárske

plodiny

Všetky poľnohospodárske plodiny, ktoré boli zaplavené povodňovou vodou, kalmi a bahnom, treba pova žova ť za zdravotne závadné .
Ovocie na stromoch a kríkoch, ktoré nebolo povodňovou vodou priamo dotknuté, možno jesťpo dôkladnom umytí pitnou vodou.

Zaplavené potraviny

Nejedzte potraviny zaplavené povodňovou vodou, kalom a bahnom, s výnimkou potravín hermeticky balených v skle a plechu, vrátane potravín hermeticky uzatvorených v tuhých plastových obaloch, pokiaľ nejavia známky havarovaného tovaru v dôsledku zmien ich vonkajšieho vzhľadu, čitateľnosti ich etikiet, tvarových deformácií a iných možných porušení originality balenia takýchto potravín. Povodňou zasiahnuté hermeticky balené potravina je však potrebné pred ich opätovným uvedením do obehu očistiť a dezinfikovať. Nemožno uvádzať do obehu výrobky so zjavne poškodenými papierovými etiketami, resp. ktoré sú úplne bez etikiet.

Nekonzumujte ani chladené či mrazené potraviny, najmä vtedy, ak v dôsledku znefunkčnenia chladiaceho alebo mraziaceho zariadenia: Javia také zmeny vlastností postihnuteľných zmyslami, ktoré vylučujú ich ďalšie použitie pre účely ľudskej výživy (zápach, zmeny konzistencie, farby, a pod.), ďalej vždy, ak chladené potraviny boli ponechané pri teplote nad 6°C viac než po dobu 6 hodín a ak mrazené potraviny boli po ich úplnom rozmrazení ponechané pri teplote nad 6°C viac než po dobu 4 hodín.

Zákaz konzumovania v primeranej miere platí taktiež pre všetky ďalšie nasledujúce potraviny,ak boli v priamom styku so záplavovou vodou:

- akékoľvek otvorené balenia potravín, vrátane neotvorených v papierovom obale alebo s viečkom z voskového papiera, s netesniacim plastovým viečkom najmä vtedy, ak obsahujú majonézy a dresingy
- vrecúškové balenia korenín, bylín a čajov
- múky, obiloviny, cukor, kávu vo vrecúškach i vo vreciach
- všetky potraviny v papierových, látkových a celofánových obaloch, aj keď by vyzerali ako suché a neporušené (napr. soľ, cereálie, cestoviny, ryža, sušienky. Crecry, čokoláda, bonbóny, a pod.)

Ak máte akékoľvek pochybnosti o bezchybnosti potraviny, poraďte sa s hygienikom na príslušnom regionálnom úrade verejného zdravotníctva a v prípade zdravotných ťažkostí (bolenie brucha, hnačka, teploty) už po prvých príznakoch navštívte Vášho lekára. Počiatočné ľahké príznaky nikdy nepodceňujte!

➢ **Zásady likvidácie následkov povodní v postihnutých obytných budovách a bytoch.**

Zásady vysúšania domu alebo bytu:

- urobte v miestnostiach prievan otvorením okien a dverí
- ak je možné, použite ventilátory a teplovzdušné zdroje
- buďte však opatrní pri používaní benzínových teplovzdušných agregátov vo vnútri domu alebo bytu – môžete sa priotráviť splodinami (kysličník uhoľnatý!!)

Upratanie a dezinfekcia domu alebo bytu:

- odstráňte všetko bahno a nečistoty z povrchov mechanickým očistením a dôkladným umytím vodou
- odstráňte akýkoľvek zvlhnutý interiérový materiál – tapety a všetko, čo samo odpadáva (napr. omietky na stenách)
- než začnete s dezinfekciou akéhokoľvek povrchu, zoznámte sa dôkladne so spôsobom riedenia použitého dezinfekčného prostriedku podľa návodu na obale
- najprv si natiahnite gumové rukavice
- nábytok, podlahy, steny, nádobie (riad), dopravné prostriedky dezinfikujte 2% roztokom Chloraminu B (alebo iným vhodným dezinfekčným prostriedkom), ktorý pripravíte rozpustením 8 vrchovatých polievkových lyžíc v 10 litroch vody. Použiť možno aj SAVO (1liter SAVA naliať do 10 litrov vody). Nechajte pôsobiť najmenej 30 minút, optimálne nechajte na ošetrených povrchoch zaschnúť.
- dezinfikované predmety prichádzajúce do styku s potravinami nezabudnite opláchnuťpitnou vodou, rovnako napr. aj hračky.

Čistenie a dezinfekcia šatstva a bielizne

- Najprv si natiahnite gumové rukavice
- Silne znečistenú bielizeň namočte na 4 hodiny do 3% roztoku Chloraminu B (alebo iného vhodného dezinfekčného prostriedku) - 12 vrchovatých polievkových lyžíc na 10 litrov studenej vody- alebo na 8 hodín do SAVA (1liter SAVA naliať do 10 litrov vody).
- Menej znečistenú bielizeň namočte na 1 hodinu do 1% roztoku Chloraminu B (alebo iného vhodného dezinfekčného prostriedku) - 4 polievkové lyžice na 10 litrov studenej vody- alebo do SAVA (1liter SAVA na10 litrov vody).
- Bielizeň po dezinfikácii vyperte obvyklým spôsobom za použitia pracieho prášku.
- POZOR – Chloramin B a najmä SAVO majú výrazné bieliace účinky!!
- Cennejšie šatstvo, ktoré nie je vhodné dezinfikovať v Chloramine a SAVU vysušte, vykartáčujte a nechajte vyčistiť v profesionálnej čistiarni.

Dezinfekcia odpadových sifónov a žúmp

- Použite 5% roztok Chloraminu B (20 vrchovatých polievkových lyžíc na 10 litrov

stu denej vody), alebo zalejte odpad neriedeným roztokom SAVA.

- Na dezinfekciu obsahu žúmp použite 1 kg chlórového vápna na 1m³ obsahu žumpy.
- Po skončení upratovacích činností sa odporúča ruky dezinfikovať v 0,5% roztoku Chloraminu B po dobu 1 minúty. Roztok pripravíme rozpustením 2 polievkových lyžíc prášku v 10 l vody.

Maximálna teplota

2. stupeň
Maximálna teplota vzduchu v rozpätí od (teplota, > 35ºC):
a) vyhýbať sa pobytu na priamom slnku, najmä na poludnie a popoludní,
b) nenechávať deti a zvieratá na priamom slnku, ani v stojacich automobiloch,
c) dodržiavať pitný režim.

3. stupeň
Dlhodobé dosahovanie maximálnej teploty vzduchu v rozpätí od (t**eplota, > 40ºC):**
a) vyhýbať sa pobytu na priamom slnku, najmä na poludnie a popoludní,
b) dodržiavať pitný režim,
c) nenechávať deti a zvieratá na priamom slnku, ani v stojacich automobiloch,
d) pri pobyte na priamom slnku používať ochranné prostriedky pred priamym slnečným žiarením (pokrývka hlavy, ochranné krémy, slnečné okuliare a pod.).

Minimálna teplota

2. stupeň
Dosiahnutie minimálnej teplote vzduchu(M2, < 20ºC). Silný mráz:
a) chrániť sa primerane teplým oblečením a obuvou,
b) chrániť nekryté časti tela ochranným (mastným) krémom,
c) vykonať primerané opatrenia na ochranu hospodárskych plodín pred prízemnými mrazmi.

3. stupeň
Minimálnej teploty vzduchu (M3, < 30ºC). Veľmi silný mráz:
a) urýchlene vyhľadať teplé miesta (obytné zariadenia),
b) vykonať primerané opatrenia v priemysle na ochranu pred silnými mrazmi (zateplenie...),
c) chrániť nekryté časti tela ochranným (mastným) krémom.

Vietor

2. stupeň
Výskyt silného vetra, ktorý dosiahne krátkodobo (v nárazoch) rýchlosť (V2, priemer > 20 m/s alebo nárazy > 25 m/s):
a) nezdržiavať sa na voľných plochách,
b) nezdržiavať sa pri labilných prekážkach,
c) zatvoriť a zabezpečiť okná a dvere,
d) odložiť z dvorov voľne položené predmety,
e) nepúšťať von deti,
f) zabezpečiť domáce zvieratá,
g) neparkovať pod stromami a pri chatrných budovách,

h) s ľahkými vozidlami a nenaloženými nákladnými automobilmi obmedziť jazdu po otvorených veterných plochách,
i) zabezpečiť okná, skleníky, voľne uložené predmety, pozbierať sušiacu sa bielizeň,
j) pri jazde automobilom znížiť rýchlosť jazdy.

3. stupeň
Výskyt mimoriadne silného vetra, ktorý dosiahne krátkodobo (v nárazoch) rýchlosť (V3, priemer > 25 m/s alebo nárazy > 35 m/s):
a) keď nie je nutné, nevychádzať z domu,
b) nezdržiavať sa na voľných plochách,
c) zatvoriť a zabezpečiť okná a dvere,
d) nepúšťať von deti,
e) s ľahkými vozidlami a nenaloženými nákladnými automobilmi nejazdiť po otvorených veterných plochách,
f) zabezpečiť žeriavy.

Snehové jazyky a záveje

2. stupeň
Intenzívna tvorba snehových jazykov a závejov:
a) vybaviť vozidlo zimnými technickými prostriedkami (zimné pneumatiky, snehové reťaze, vlečné lano, lopata a pod.),
b) zabezpečiť sa komunikačnými prostriedkami (mobilný telefón, PDA, vysielačka a pod.) pre prípad núdze.

3. stupeň
Mimoriadne intenzívna tvorba snehových jazykov a závejov:
a) obmedziť pohyb vo vonkajšom prostredí,
b) obmedziť jazdu vozidlom a inými prostriedkami.

Sneženie

2. stupeň
Silné sneženie pri ktorom spadne S2, > 20 cm nového snehu za 12h:
a) na horách sledovať a dodržiavať pokyny horskej služby,
b) vybaviť vozidlo príslušnými technickými prostriedkami (zimné pneumatiky, snehové reťaze, vlečné lano, lopata a pod.),
c) v prípade mokrého snehu a silného vetra obmedziť pohyb v lese a v blízkosti elektrických vedení.

3. stupeň
Mimoriadne silné sneženie pri ktorom spadne S3, > 30 cm nového snehu za 12h:
a) obmedziť pobyt a pohyb (i dopravnými prostriedkami) v exteriéri.

Poľadovica

2. stupeň
Intenzívna tvorba poľadovice:
a) obmedziť pobyt a pohyb (i dopravnými prostriedkami) v exteriéri,
b) upraviť povrch chodníkov tak, aby umožňoval bezpečný pohyb.

3. stupeň
Mimoriadne intenzívna tvorba poľadovice:
a) obmedziť pobyt a pohyb i dopravnými prostriedkami v exteriéri,
b) upraviť povrch chodníkov tak, aby umožňoval bezpečný pohyb.

Búrky

2. stupeň
Výskyt silných búrok spojené prívalové zrážky s úhrnmi (BD2, >30mm za 1h) a nárazy vetra s rýchlosťou (BV2, >25m/s):
a) nezdržiavať sa na voľných plochách,
b) nezdržiavať sa pri labilných prekážkach,
c) zatvoriť a zabezpečiť okná a dvere,
d) odložiť z dvorov voľne položené predmety,
e) zabezpečiť domáce zvieratá,
f) neparkovať pod stromami a pri chatrných budovách,
g) s ľahkými vozidlami a nenaloženými nákladnými automobilmi nejazdiť po otvorených veterných plochách,
h) vo voľnej krajine pri búrke prečkať v automobile, alebo vyhľadať nižšie polohy(pozor na ich prípadné zatopenie),
i) nezdržiavať sa pri vysokých stožiaroch alebo vysokých stromoch,
j) opustiť vodné plochy, a priestory v blízkosti potokov a riek (aj vyschnutých korýt).

3. stupeň
Výskyt mimoriadne silných búrok spojené s prívalovými zrážkami s úhrnom (BD3, 40 mm za 1h) a nárazmi vetra s rýchlosťou (BV3, >35 m/s):
a) keď nemusíte, nevychádzať z domu,
b) nepúšťať von deti,
c) neparkovať pod stromami a pri chatrných budovách,
d) nezdržiavať sa pri stožiaroch vysokého napätia alebo vysokých stromoch,
e) opustiť vodné plochy, a priestory v blízkosti potokov a riek (aj vyschnutých korýt),
f) zabezpečiť obydlie pred vniknutím vody.

Dážď

2. stupeň
Výskyt intenzívneho dažďa s úhrnom zrážok (D2, > 50mm za 12h):
v prípade kritického nedostatku času:
Zanechať akékoľvek činnosti a rýchlo sa odobrať na bezpečné (kopec, vyšší svah a pod.) alebo vopred určené miesto.

Pokiaľ máte dostatok času treba:
a) vypnúť alebo uzatvoriť hlavné rozvody elektrického prúdu, vody a plynu,
b) premiestniť vybavenie domácností do vyšších poschodí,
c) uzatvoriť a utesniť všetky okná a otvory,
d) pripraviť si vozidlo pre prípad nutnosti opustenia obydlia,
e) pripraviť si lieky, dokumenty, vhodné ošatenie, trvanlivé potraviny a pitnú vodu na 2-3 dni,

f) zobrať si nepremokavú obuv a odev,
g) odstrániť látky, ktoré môžu v styku s vodou vyvolať chemickú reakciu (jedy, žieraviny, kyseliny a pod.),
h) informovať svojich susedov,
i) pripraviť evakuáciu zvierat,
j) pripraviť si evakuačnú batožinu,
k) opustiť vodné plochy a priestory v blízkosti potokov a riek (aj vyschnutých korýt).

3. stupeň
Výskyt intenzívneho dažďa s úhrnom (D3, > 70mm za12h):
a) dodržiavať pokyny záchranných zložiek, orgánov samosprávy a štátnej správy, sledovať pokyny v hromadných informačných prostriedkoch,
b) opustiť vodné plochy, a priestory v blízkosti potokov a riek (aj vyschnutých korýt),
c) odstrániť látky, ktoré môžu v styku s vodou vyvolať chemickú reakciu (jedy, žieraviny, kyseliny a pod.),
d) uzatvoriť a utesniť všetky okná a otvory,
e) vypnúť alebo uzatvoriť hlavné rozvody elektrického prúdu, vody a plynu.

Hmla

2. stupeň
Výskyt silných hmiel s dohľadnosťou (H2, < 300m):
Ak viditeľnosť nepovoľuje ísť rýchlejšie ako 20 km/hod. a keď nie je možné rozoznať okraj cesty odstavte vozidlo. Na diaľniciach vyhľadať najbližšie odpočívadlo a počkať kým sa hmla rozplynie.

3. stupeň
Výskyt mimoriadne silných hmiel (H3, < 100m):
Obmedziť jazdu vozidlom z bezpečnostných dôvodov.
Úniku chemickej látky resp. rádioaktívnej látky:

1. Monitorovanie územia
Aktivovať všetky zložky monitorovacieho systému a zabezpečuje sa nepretržité sledovanie situácie. Cieľom monitorovania územia v počiatočnej fáze je zistiť aktuálny stav chemickej situácie resp. radiačnej situácie, poskytnúť urýchlené podklady na vypracovanie prognózy vývoja a na optimálnu realizáciu ochranných opatrení.
Monitorovanie realizuje:
- prevádzkovateľ – na ohrozenom území (nepretržité monitorovanie vybraných zložiek životného prostredia),
- nepretržite parciálnymi monitorovacími systémami vybraných organizácií
Základným kritériom na realizáciu monitorovania je organizovať úlohy a činnosť takým spôsobom, aby neboli prekročené prípustné limity nebezpečnej látky.

2. Regulácia pohybu osôb a dopravných prostriedkov
Vykonáva sa súčasne s varovaním obyvateľstva, bez vyčkávania na výsledky monitorovania a na rozhodnutie krízového štábu.

3. Ukrytie obyvateľstva
Cieľom ukrytia je zníženie alebo odvrátenie príjmu chemických látok, resp. rádioaktívnych

látok vdychovaním a zníženie alebo odvrátenie vonkajšieho kontaminácie jednotlivca z obyvateľov počas prechodu mraku chemickej látky resp. rádioaktívnej látky predovšetkým v utesnených bytových a nebytových priestoroch.
Ukrytie a ochrana v budovách, ako ochrana pred prechádzajúcim mrakom chemických látok resp. rádioaktívnych látok sa vykonáva ihneď po varovaní obyvateľstva, bez vyčkávania na výsledky monitorovania skutočnej chemickej situácie a rozhodnutia okresného úradu. Pri radiačnej situácii vykonáva sa evakuácia obyvateľstva a dočasné ukrytie do doby evakuácie. Ukrytiu obyvateľstva je potrebné dať prednosť pred evakuáciou počas prechodu mraku chemickej látky.

4. Individuálnej ochrany obyvateľstva
Individuálna ochrana obyvateľstva patrí medzi protichemické a protiradiačné opatrenia, ktoré sú určené na zníženie alebo vylúčenie následkov pôsobenia nebezpečných látok, ktorými sú prírodné látky, ktoré svojimi chemickými, fyzikálnymi, toxikologickými alebo biologickými vlastnosťami samostatne alebo v kombinácii môžu spôsobiť ohrozenie života, zdravia alebo majetku.
Vykonáva sa hlavne pri pohybe mimo budovy a úkrytov, kedy je nebezpečenstvo vdychovania chemických látok ich usadzovanie na odkrytých častiach tela.
O použití a zásadách individuálnej ochrany je obyvateľstvo informované vopred, v rámci informačnej kampane, je však potrebné informovať aj počas mimoriadnej udalosti, prostredníctvom masovokomunikačných prostriedkov.

5. Čiastočná hygienická očista
Hygienická očista je jedným zo základných protichemických a protiradiačných opatrení, určených na zníženie alebo na eliminovanie následkov pôsobenia nebezpečných látok.
Čiastočná hygienická očista sa vykonáva s cieľom zabezpečiť obmedzenie pôsobenia následkov povrchovej kontaminácie tela na čo najmenšiu možnú mieru.

Zásady čiastočnej hygienickej očisty:
- čiastočnú hygienickú očistu je potrebné vykonávať priebežne a opakovane,
- vykonávať ihneď po kontaminácii svojpomocou dostupnými prostriedkami,
- vykonávať bežným umytím, oprašovaním povrchu tela odevu a pod.,
- zvláštnu pozornosť venovať tým častiam tela, ktoré neboli chránené odevom, vrátane vlasov a fúzov,
- kontaminovaný materiál (odevy, obuv, ochranné prostriedky), osoby odkladajú pri vstupe do budov, spravidla do nepriedušných obalov (igelitové vrecia, vrecká a pod.), ktoré sa ukladajú vo vhodných priestoroch.

Čiastočnú hygienickú očistu vykonávať:
- pred ukrytím obyvateľov v bytoch alebo na pracoviskách, ak je podozrenie z kontaminácie,
- po ukrytí obyvateľov v bytoch alebo na pracoviskách,
- v spoločných úkrytoch sa uskutočňuje v sociálnych zariadeniach budov a úkrytov.

6. Čiastočná dekontaminácia terénu, budov a materiálu
Dekontaminácia terénu, budov a materiálu je jedným z protichemických a protiradiačných opatrení, vykonáva sa na postihnutom (kontaminovanom) území. Slúži na odstránenie, prípadne zníženie nebezpečnej resp. radiačnej látky.

7. Evakuácia obyvateľstva (krátkodobá)
Krátkodobá evakuácia obyvateľstva sa vykonáva z dôvodu nevyhnutného časového obmedzenia pobytu osôb na ohrozenom území s možným návratom osôb do 72 hodín, ako súhrn organizačných a materiálno-technických opatrení, smerujúcich k skorému a organizovanému premiestneniu obyvateľstva z ohrozeného územia, z oblasti ohrozenia. Evakuácia sa vyhlasuje až po vyhlásení mimoriadnej situácie a obyvateľstvo sa o vyhlásení evakuácie vyrozumieva prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov. Okresný úrad riadi a zabezpečuje evakuáciu prostredníctvom okresnej evakuačnej komisie. Skoré vykonanie evakuácie je najúčinnejším ochranným opatrením. Krátkodobú evakuáciu prednostne vykonávať pred príchodom mraku nebezpečnej látky. V tom prípade nie je potrebné zriaďovať kontrolné stanovištia. Ak je evakuácia vykonávaná v dobe príchodu, prechodu alebo smerom do mraku chemickej resp. radiačnej látky, evakuovaní môžu byť zasiahnutí vyššou koncentráciou nebezpečnej látky ako pri ukrytí. Evakuovaných umiestňovať v priestoroch neohrozených a nepostihnutých haváriou. V prípade havárie sú fyzické osoby povinné dodržiavať pokyny okresného úradu a obce. Pri vykonaní krátkodobej evakuácie a evakuáciu domácich zvierat prípadne vecí neplánovať. Okrem odborného zabezpečenia evakuácie ochranu evakuovaných v prípade potreby riešiť aj ukrytím.

F) Podrobnosti o tom, kde sa dajú získať ďalšie informácie súvisiace s plánom ochrany obyvateľstva

Podrobnosti a ďalšie informácie súvisiace s plánom ochrany obyvateľstva je možné získať na Obecnom úrade v Komjaticiach alebo na tel. č. 035/6500105. (Odbor krízového riadenia OÚ Nové zámky)

G) Odkaz na obmedzenia vyplývajúce z ochrany dôverných informácií a utajovaných skutočností

Zverejnené informácie sú v súlade so zákonom NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a nevzťahujú sa ne žiadne obmedzenia vyplývajúce zo zákona NR SR č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona NR SR č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.